

Луб'янський В. Ю., магістрант,
Київський університет права
Національної академії наук України, м. Київ, Україна

РОЛЬ ЮРИДИЧНОЇ СЛУЖБИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У своїй діяльності юридична служба керується всією законодавчою базою, що має відношення до сфери діяльності. Стосовно організації самої роботи на підприємстві та методики її ведення, провідну роль відіграють рекомендації та роз'яснення Міністерства юстиції України. Так, в рекомендаціях Мін'юсту № 2 від 15 січня 1996 року «Про порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві, в установі, організації» де детально викладено інформацію, щодо того, яким чином потрібно вести претензійно – позовну роботу. Вказані рекомендації підготовлені з урахуванням досвіду роботи з метою надання практичної та методичної допомоги керівникам, юрисконсультам та працівникам підприємств відповідно до положень Господарського процесуального кодексу України.

Основним завданням юридичної служби є організація правової роботи, спрямованої на правильне застосування, дотримання вимог законодавства, інших нормативних актів органом виконавчої влади, підприємством, їх керівниками та працівниками під час виконання покладених на них завдань і функціональних обов'язків, а також представлення інтересів органу виконавчої влади, підприємства в судах.

Діюче Загальне положення про юридичну службу визначає чотири види такого самостійного структурного підрозділу: департамент, управління, відділ, сектор. Цей перелік є вичерпним і не передбачає створення юридичної служби в іншому вигляді.

Юридична служба підприємства забезпечує правильне застосування на підприємстві нормативно-правових актів та інших документів, подає керівникові пропозиції щодо вирішення правових питань, пов'язаних з діяльністю підприємства; розробляє та бере участь у розробленні проектів актів та інших документів з питань діяльності підприємства.

Конкретні функції структур юридичної служби встановлюються положеннями про структурних підрозділах центрального апарату федерального органу виконавчої, територіальними органами федерального органу виконавчої влади і організаціями, які входять у систему цього федерального органу. Функції юридичної служби здійснюються з допомогою правових, економічних, організаційно-розпорядчих, соціально – психологічних методів.

Діяльність юридичних служб спрямована на забезпечення організації правової роботи в органах виконавчої влади, на підприємствах, в

установах, організаціях, що базується на дотриманні законності. З метою підвищення якості роботи юридичних служб, правова робота має плануватися та забезпечуватися відповідними кваліфікованими кадрами юрисконсультів.

Положенням про юридичну службу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, державного підприємства, установи, організації затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 року № 1040 визначено, що основним завданням юридичної служби є організація правової роботи, спрямованої на правильне застосування, неухильне дотримання та запобігання невиконанню вимог законодавства, інших нормативних актів органом виконавчої влади, підприємством, їх керівниками та працівниками під час виконання покладених на них завдань і функціональних обов'язків, а також представлення інтересів органу виконавчої влади, підприємства в судах.

За характером виконання функцій юридична служба пов'язана із багатьма структурними підрозділами суб'єкта господарювання, вона отримує значну кількість офіційних матеріалів, які подаються їй на візування (локальні та інші акти, господарські договори), а також готує претензійні, позовні та інші матеріали. У зв'язку з обмеженням строків оформлення документів слід вести своєчасний і правильний облік та контроль за рухом службових документів у юридичній службі. Система діловодства визначається залежно від організаційної структури юридичної служби, обсягу покладеної роботи із правового обслуговування і визначення в конкретному суб'єкті господарювання форм і правил ведення, обліку і збереження юридичних та інших документів.

Організація, підприємство чи установа у своїй діяльності мають неухильно дотримуватися законодавства України. Організація правової роботи, є основним завданням юридичної служби.

Організація юридичної служби може здійснюватися не лише за допомогою створення на підприємстві відповідного структурного підрозділу, а й шляхом укладення договору з юридичною чи фізичною особою – суб'єктом підприємницької діяльності, який займається юридичною практикою, або з адвокатом, фірмою, чи іншим адвокатським об'єднанням.

Нині будь-яке підприємство може забезпечити правову роботу на підприємстві за допомогою юридичної чи фізичної особи – суб'єкта господарської діяльності, який надає юридичні послуги шляхом укладення з ним відповідного договору. До таких заходів вдаються з метою економії коштів на матеріально-технічне забезпечення і утримання штатних працівників. Керівник підприємства може своїм наказом доручити відповідальній особі укласти договір на юридичне обслуговування з суб'єктом господарської діяльності.

Література

1. Положення про юридичну службу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, державного підприємства, установи, організації: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1040-2008-п

УДК 346.14(043.2)

Луб'янський В. Ю., магістрант,
Київський університет права
Національної академії наук України, м. Київ, Україна

ПРЕТЕНЗІЙНА РОБОТА ЮРИДИЧНОЇ СЛУЖБИ ПІДПРИЄМСТВА

У процесі виконання завдання щодо забезпечення законності важливу роль відіграють юристи підприємства, оскільки від їхньої принциповості, професіоналізму, досвіду і вміння працювати з людьми значною мірою залежить діяльність підприємства. Саме від роботи юридичних служб органів залежить рівень захисту прав та законних інтересів підприємства, установи та організації тощо.

Над проблемами претензійного порядку на підприємстві працюють такі науковці як І. В. Гончар, В. Т. Капріца, О. Б. Олійник, Г. М. Самілик та інші.

Як зазначають І. В. Гончар, В. Т. Капріца та Г. М. Самілик під захистом прав та законних інтересів слід розуміти організацію та ефективне ведення претензійно-позовної роботи [2, с. 4].

Подання претензій є одним із дієвих способів захисту їх інтересів [5, с. 66]. Шляхом подання претензій до своїх контрагентів з приводу порушення тих чи інших зобов'язань підприємство захищає свої законні інтереси, вимагає поновлення порушених прав.

Наприклад, автори навчального посібника «Претензійно-позовна робота органів державної податкової служби України» зазначають, що претензійний порядок врегулювання спорів є сукупністю заходів, які підлягають здійсненню стороною, права якої порушені, для безпосереднього вирішення спору, що виник, зі стороною, яка є порушником майнових прав та інтересів. Претензійний порядок врегулювання спорів – це врегулювання спорів за допомогою інституту претензії [1, с. 6].

І. В. Гончар, В. Т. Капріца та Г. М. Самілик визначають претензію – як письмовий документ, що надсилається особою, яка вважає, що її права та законні інтереси порушені, до порушника з вимогою відновити ці права та інтереси без втручання юрисдикційних органів [1, с. 6].